

Дьарык темата:«Сахалы сурук_ -бичик сайдыта»

Сыала:Өбугэлэрбитсурукка-бичиккэтуттанкэлбиттэриллэрин билиһиннэри.

Өс хоһоонунансиэргэ- _майгыгауерэти.

Толкуйдуурдьобурунсайыннары.

Дьарыкхаамыыта:

_ Утуекунунэн! «Ынахманырабан,
сылгыкистээн.киьикэпсэтэнбилсэр». Чэ,оголоор,билсиьийэххэйнэр
э.Мин аатым Варвара Ег.

Боотулуутаагы»Радуга»уьуйаанынулаханбелехиитээччитэбин.

(оголорукытарыбилсиьи,кэпсэти)Кэпсэттибит,билистибитдии

*Ким догордоох,олдьоллоох*буолар.

Оголоор,*Уерэхбаар_ барамматбаай*.Саха тыллаахдьон
бары билэбитбэгэьээ
«тереебуттыл,сурук_ бичик»кунэбуоланааспытын.Кылгастыкбилиь
иннэрэрбуоллахха,сахалыысуругу
_ бичигитеруттээбитС.А.Новгородоволунньу 13
кунугэртеебутэ.Онноологуран С.Р
бастакыпрезиденаМ.Е.Николаевыйаагынан 1996 с-ха
«Тереебуттыл,сурук-бичик»кунунэнбиллэ-
риллибитэ.Агыйахсылтанбэртэхбубырааьынньыксуолтатаурдээнби
блиотекаларга,уерэхкыьаларыгар,уьуйааннаргаараастэрэьин –
нэрбуолаллар.Биьигибугуннудьарыкпытэмиэ «сурук-бичик»куну-
гэрананар.

*Уерэгэсуохкиьихарагасуохкэриэтэ»диэнмээнэгээшпэттэр

Оголоор,эьигихос-хосэбээлэргит,эьээлэргитуерэнэрбагаттануруу-
чука,харандаассуохэрдэгинэтугунансуруйауерэммиттэринби -
лиэххитинбагарагыт дуо?

Чэоччогоайаннатурунуоххайын(муз.инстр.биэри).*Айанарг
ыстаах,суолдогордоох*буолар.(эргиччихаамы)Оголоор,таахиьих
тээгэрыллаххайынэрэ(ыллылар).

Керунэрэоголоорбуслайдагабиьигиебугэлэрбитбиирдии-
лээналааскаолороркэмнэригэр,уотининсуохкэмигэр,уерэнэр ба –
гаттанкемулуекоьохсырдыгартуоска,маскачогунансуруйауерэ –
нэллэрэ.Биьигиемиэсуруйанкеребут дуо?(чох,туос,салфетка)Манна
суруйан,уруьуйдаанкеруеххэинэрэ.Сатаабатыуерэтэн,билбэтиейде
тенаа-дьюаргыыйналлааноноруоххайын.(оголоргокемелеуу,
буппутогелоргосалфеткананилиилэринсоттоллорунсанаты,тугуон
орбуттарыныйыталаьы).

.....тугуонордун?.....суруйаргахайдахэбитий?.....?Наьаакирдээх,
чанчарыкэбитдии.Маньэтэнэрдэхтэрэ*Багалаахбаганагахатаастар*
диэн.Ол да буолларбиьигиебугэлэрбитуерэххэбагала –
рабаьыйансуруйауерэммиттэрэбит.

Чэинэрэ,*Эйэгэскиьиелбэхдогордоох*буоларайаммытынса
лгыагын.(инстр.ылаллар).

Сахаоготоат,огусурдугэрордо да
ырыаьитдииллэр,билиырыабытыныллаххайынэрэ.

Олохпутсайдан,уерэхсайдар.Оголорубарытынуопсайуерэхтэ
эьининэнхабаллар.Оскуолагахим-й
харандаас,чэрниилэуедуйэр.Суруйанкеребут(клетка
лиис,чернила,промокашка,тебе –
леехмас).Суруйаллар,оголоргокемелеуу.....хайахайдахэбитий?...
....сатанарэбит дуо?.....?Маладьыастар,марайданарэбит да буол –
ларчогунансуруйардаагаручугэйдии.

Ырыаьиткиьиюунуйэлээх буолар,ыллы-
ыллысалгыьайанныьыт.

Догордуудьонноьыраах да чугаьыр.Олохсайдар,онуку –
тары
уерэхсайдытатэтимирэр.Араассуруйартэриллэрэлбииллэр(ручка

араастара, фломастердар, маркердар, ...) компьютер –
тер, ноутбук, телефон, ...). Онто нуу уй ааного лору гаруун эргэ-сайдар –
га

араас элбэх оон нь уулар ба аллар (кубиктар, пазллар, ...). Билигин биьиги
эмийэ остуолга олон слайда гатахсы бытпазлытана быт.

Туттуохпутиннинэ толкуйдаан, кэмниэхпитиннинэ кээмэйдээн ык-
саабакка оно робут (кемелеуу). Малады астар, дьэйти *сугэ кыай батаг
ын, субэ кыайан* табаарды быт дии. Кимдоргооннорубилэрий? Сатаана
агар ого
баардуо? Ессейдеен керунэрэ абагасдоргоонноркыылынан, бутэйдо
ргооннор от куегунэн суруллубут-тар дии.»Сурук-бичик»
диэн буолбут.

Оголоор, бугун биьиги тугубиллибит? *Санарыаххытиннинэ са-
наанкерун*. Эьиги тугу олус интэриэьиргээтигит?. Тугунан суруйаринт
эриэьинэйэ битий?

*Агыйах тыл минньигэс, угус тыл
сымса* есхоьоонноруттан биирдэстэрэ. Есхоьоононо руотуйэлэргэ му
спутмуудараа, норуот бэйэтэ айбыт философията буолар. Мин будьар
ыкпар есхоьоонно-рун тутуннум, онуэьигиэмийэ тута
сылдыаргытыгар биэрэбин. Олохханнык да
тугэнигэрийэ тылгытыттан абыралы, кууьубулуоххут. Дэлбиаагын, ки
нигэни таптаан. *Кинигэ-киьийедеех су –бэьитэ* буоларынумнуман.